

בתקום רגליים - תוחח

כיצד נלכדה המצודה (29 ע, 26 צילומים) - אלוף יצחק שדה - טפרית פועלים (700 פרטות).

על גג מבצר המטרה של עיראק סחידאן, ליד גובה, עמד סאמי טאהא, המפקד הסוראני השתור של מיטב הכוחות המצויים, והסתכל על עמדות צה"ל. לפניו היתה מונחת, כאילו על מגש, גובה וכל מרחב גבעתי. מאחוריו משתרע הרמחב הפתוח של הגנג הפלמיחי. עיראק סחידאן שלט על שני המרחבים, ניצח את שני חלקי הארץ זה מזה. שבע פעמים הוטלה נגדו עוצמת הרגליים, בהתקפת מצת. לא הועילה ההתלהבות האלמחית, לא הועיל הסדר הגבועתי. כל התקפות הרגלים נכשלו. עד שצבר יגאל אלון לשיטה המודעת של תורת המלחמה החדישה: לפרוץ את חזית האויב במקודה החלשה ביותר, ל-

יצחק שדה, אלוף ההתקפה מתחילה בטיים

עבור על פני עמדותי החזקות מבלי להתקיים, עד היותן מנותקות, חסרות אספקה, הלשות רוח.

גם הפעם הוטל התפקיד העיקרי על הרגלים: גבעתי ירד על כאוכבא, משי לשי הצומת חולייתא, כבשם בקרבות כי דונים אכדויים. המבצר הגאה נשאר מנוח, ב"כיס" של כמה קילומטרים. מנח לט המתכנן: הגיעה השעה ללכוד את המצודה. המשימה הוטלה על כחות השריון, בפקודת "הוקן" יצחק שדה.

אחר החיפושים - שטח מת: ישב שדה וניתח ניתוח מדויק את לקח שבע ההתקפות הקודמות. מטרתו: לחי סוך חיי אדם, עיי תכנון מדויק, אפי תעה, שיטות חדשות. תחילה להשתק את אש האויב, להשמיד את קני מכונות הירייה שלו. אחר עיון במפות, מגלים שדה וקציניו מטהו דרך גישה למבצר ב"שטח מת" - מוסתרת מעין אויב ונמצאת מחוץ לתחום פגיעת הגשק האנטיטנקי שלו.

בעברית עסיסית, בלשון צבאית בהירה, מתאר שדה את כיבוש המבצר, בו לא היו כל אבידות (רק בפעולת התסעיה נהרגו ששה ונפצעו רבים).

אחר הנצחון - בקבוק קוני יאק: מכונות ירייה כבדות, מרגמות, תותחים פולטים אש תופת. הבניין מת עטף עשן. המכונות מטאטאות את תגנות בצורות צופפים, מוט הדגל נפגע, הדגל המצוי נופל ארצה - 107 דקות אחר פתיחת ההתקפה.

עוברים להסתערות: הטנקים נעים, שורה ארוכה של זחלים זוה, החבלנים מבקיעים את גדר התייל, פורצים בקיר, ברגע שהמסתערים מתכוננים לקפאים (קרב פנים אל פנים), הקרב האכזרי ביר - קרב האמציים - יוצאים המצרים מן המבצר, ללא גשק, ידיים מורמות, גיצחון.

יצחק שדה האלוף המנצח, מציץ בפי המצרים ורואה חמד מוח בעיניהם, הם מבוהלים, מוכי תימהון, אדומי עיי נים, מושפלי ראש. בבניין הוא מוצא דם קרוש, סימני פיה של אש, עשן, תוהו, סירחון, מגרי אנשים.

במטהו הקרמי מחכה לו בקבוק קוני יאק ועונה מאפה בית - מתנת אשת מפקד המחוז. אחר הוא נוסע לכינוס פלמ"ח בגבעת ברנר, להציג את דגל ה"מציים שלטקה בשבי, לתל אביב הלי - לית - לשמית, לחיים, ב"כסית".

כדורגל

זנה אחת אפיים

עוד ארץ אחת נוספה לרשימת הארצות, המשגרות קבוצות ספורטיביות לישראל. הפעם, הקבוצה היא מארץ התעשייה העדינה והתיירות - שוייץ. יבשת אירופה עשירה בנבחרות מעולות של כדורגל, והרף החדש שיפתח ביום החמישי הקרוב, בין ספורטאי שווייץ והכדורגלנים הישראליים, עלול להתרחב ולהקיף גם ענפי ספורט אחרים.

גביע וגם ליגה. קבוצת "לואזן" שייכת לקלוב הספורטיבי, שנוסד עוד לפני 50 שנה (1896). הותק והשם של שחקניה העניקו להם מקום נכבד וקבוצה בנבחרת הלאומית. היא זכתה 5 פעמים בתואר האליפות וארבע פעמים בגביע המדינה. אין זה קל לבצע נצחונות מכריעים באי רופה, מאחר שדרגת הקבוצות משתוה, והמלחמה על הגביע נטושה בדרך כלל בתריפות ובוזיונות. השנה נמצאת הקבוצה בשיא יכולתה. היא בעלת הגביע וצועדת בראש הליגה. בין שחקניה הקבוצים השתי תפו חלק בנבחרת הלאומית לאליפות העור למית בריוויה-זאנר, ושלושה לובשים בקי בעיות את צבעי המדינה.

שרשיה בינלאומית. כאשר שומע עים על קבוצת "לואזן", מיד צצה השלישייה: שטובר, בוקא וסרילדנר. גיאורג שטובר (25) הוא השוער הקבוע של הנבחרת הלאומית של שווייץ. השתתף בהצלחה במשחקי הגביע העולמי ולמרות היותו נמוך קומה (נוסף לכך, בלונדי) הוא מגן בכשרון על שער קבוצתו. רוויה בוקא היא ה"סטופר" השווייצרי (29) המהמה, ביחד עם השוער שטובר, את קו ההגנה החזק של נבחרת יבשת אירופה. כדי להשלים את השלישייה המרכזית, יבוא לארץ גם החלוץ מרכזי ז'אן סייר פרידלנר. שחקן בן 30, שרכש לו שם ביולי אומי הודות למישחק תוקפני פורץ ופצצה, הנשלחות לשער מכל זווית ובכל הזדמנות.

קמע ער שתיים. לכל קבוצת כדור-גלנים יש קמע או סמל הנותן, לפי אמונת השחקנים, מול במשחקים קשים. לבחורי "לואזן" יש קמע מקורי ביותר: ילד צעיר, מבני העיר, הבא לכל משחק כאחד מתבירי הקבוצה. בומן שהילד ישנו זוכים הבחורים, ובומן שהוא איננו, הם מרגישים כאילו החוט המקשר בין החלוצים וההגנה נותק.

אביב. כזכור, הפסידו שחקני "לואזן" בפי גישה הראשונה על אדמת שוויץ בשיעור של 1:2, ונדמה שכל מסעם אינו מכון אלא להחזיר לישראלים מנה אחת אסיים. ביום השלישי (23.1.51) התמודד נבחרת "לואזן" בקבוצת "הפועל" תל-אביב. ההתחרות תקויים על המגרש המדווש של "הפועל" ביפו ובשבת שלאחר כך (27.1) תעמוד "לואזן" במבחן הקשה ביותר, בעת שתצא נגד נבחרת מחוזקת של "הפועל" ומ"מכבי".

מורה דתי הפך לכדורגלן

נוסף לתפקיד שחקן כדורגל, מיועד למשה מלמד תפקיד נוסף בניסיונות לחוץ-לארץ: הוא מייצג את הקבוצות והנבחרות הישראליות בבתי-כנסיות. תפקידו לברך על התורה בעברית של "תחכמוני" ובברכה צברית. הרץ-המרכזי-הבולם (סטופר) נעשה סופולרי ביותר בזמן האחרון. הוא אינו משחק עם קבוצת "הפועל" תל-אביב: מלחמה לו בזקנים ובגבאות הספורטיבית, למען הצעירים.

ההתלה בתל-אביב היתה בבית הספר "תחכמוני" ואח"כ הומשכה בסמינר למורים של המזרחי בירושלים. כרגיל, התחילה הקריירה של הכדורגל בשכונה ובבית-הספר. בימי ראש-החדש לומדים רק 4 שעות וכל הספורטאים היו רצים למגרש ליד גמנסיה "הרצליה" לבעוט בן-גוריון, שהיה מסתלק מ"הרצליה", כדי לשחק עם בעלי-הכיסות. מעמסם לא יצא שום-דבר בענף הכדורגל, אך משה המשיך לשחק במגרשי נורדיה בצפון, במקום הבתים המוסארים היה אז הכל חולות ושפע מקום כדי לשחק בכדורגל.

מלמד בן 14 הצטרף לחבריה הצעירה (יוסקה חיות, משה אור, שייצז ואחרים) בשכונה. כולם שחקן "במכבי" מולדת, שצעדו במקום האישון בלינה לנוער, וזכר הצעירים הנכנסים לקבוצות בילדות, הצטרף משה, מכיון שכל השכונה היתה שם. אימונו של פולק (מינפיה-הכוח של עירית רמת-גן, העושה עתה בשליחות באנגליה ובסקוטלנד, כדי ללמוד את תורת גידול הדשא במגרשי כדורגל) נשא פרי, ומשה שחק בתפקידים חלוציים. העניינים לא היו חלקים "במכבי" ומשה נסח את המגרש לשנה. החביבה לכדורגל החזירה אותו למגרש והוא משחק ב"הפועל" הכובש (בהשגחת אבאקה פורמן). יתכן מאד שאותו "כספי" מהילל היה ממשיך במישחק שסט, אלמלי מקרה, שחל בחג השבועות, שנת

כמגן, נקבע הודות לכתפיו הרחבות (אם כי קשה לרכב עליו במשחק הכדורגל) וחוסן-גופו. כאשר באות קבוצות מחוץ לארץ מחפשים תמיד את השחקנים הכריזים והחזקים ביותר. מכיון שבדרך כלל ירודה היציבות הגופנית של השחקנים

מושה מלמד, בודם החוט המקשר נותק

בארץ. מצב זה היה גם לפני תופת הצנע. קשה למצוא בחורים חסונים, ומלמד מנה בין הכבדים. לידו צועדים חביבי, אורי, קרני ווייס. גופו העצום התאים לחסום כדורים, ומקומו בהגנה התאים ליכולתו וכשרונו.

הפרידה הראשונה מגשראל אירעה בשנת 1945. משה מלמד רכש את הדרגה והרוץ טינה והוא נסע עם קבוצת "הפועל" לקסי ריסיין. הקבוצה שחקה 3 משחקים ונצחה, הפסידה במשחק אחד ויצא כתיקה. במשחק חק השלישי נפצע משה, שם העלוונה, כך שהפגישה הבינלאומית הראשונה הביאה לפציעה, אך הנסיון הבינלאומי נכשש.

ברכה על התורה בפרנציסקו

קני העולם החדש - אמריקה - עסקו לכדורגלני "הפועל" מאתה הטיבה עצמה, שלשמה נוסעים כיום השרים. המטרה היתה לאסוף כספים, כדי לבנות את איצטדיון "הפועל" עיי דב היו המנות. נחוצה היתה גדולה הכספים נאספו, אך האיצטדיון עדיין לא נבנה. אנשי "הפועל" שחקו 9 משחקים וזכו בחמשה, הפסידו בשניים ושניים נסתיימו ללא הכרעה. קבלות הפנים החמות והיהדות המקימת (נוסף למודעוני הלילה, מודעות הניאון והרעש) השפיעו על השחקנים ביותר, ומשה הושפע כל כך, עד שחל שניו בחייו הפרטיים. בסוף פרנציסקו, הזומנה הקבוצה בחג השבועות לברך על התורה ולתשואות היהדות המקומית ברך חניך "תחכמוני".

תפקידו של משה מלמד היה מגן-שמאלי או ימני - אם כי היום רואים בו את ה"סטופר" הטוב שבארץ. המספנה נפל בעת שאלי פוקס - ה"סטופר" הישראלי המוכי שר - שהצטרף למסע "הפועל" חלה, וחמשו בעל-כתימים שימלא את מקומו. במשחק הגומלין נגד כוכבי גיורירק, שקויים לאור פנסי החשמל, הופיע מלמד כרץ-מרכזי-בולם ומאז הפך תפקידו זה לתפקיד קבע. מאחר שהמקצוע החדש קסם, החזיה הגדולה ביותר (ולכל ספורטאי יש דבר כזה) היתה בפילדלפיה. כזכור, הפסידה קבוצת "מכבי" נגד נבחרת הכוכבים המקומית, ואנשי "הפועל" רצו להחזיר את כבוד הכדורגל הישראלי. המשחק במקום זה, שמרובים בו הגרמנים האנטישמיים ושונאי-ישראל אחרים, היה מסוכן והם, הישראליים לחמו על כל כדור וכדור וזכו בנצחון של 1:0. שמחה ספונטנית כואת, והורה חמה כל-כך לא היה בפילדלפיה, הרבנים, שהתנועעו לקצב צלילי הרומבה, הפתיעו את הישראליים. משה מלמד, שנפצע בפניו, המשיך לשחק והשמחה שבאה אח"כ שמשה פצוי לפצע.

בשתי המשלחות האחרונות לתורכיה נטל משה חלק, ובקורתו הישרה והגלויה אף עוררה סערה בקרב חבריו. ה"סטופר" עצמל בתורכיה ויש לזקוף בהצלחה חלק ניכר לזכותו.

קבוצת לואזן, כדורגלן הפרידה נסתיימה בפציעה

1940. קבוצת "הפועל" א' עמדה להתמודד בירושלים נגד קבוצת "מכבי" ו"הפועל", המקומיות, וכתוצאה ממחלתו של אחד השחקנים צורף הצעיר בן 16 לקבוצה הראשונה. תפקידו היה חלוץ מרכזי, והוא המשיך בתפקיד נכבד זה במשחק נגד רמת-גן, והרביץ אף שלושה שערים. בהמי שך הזמן מצא המאמן-מוסטסה פוליאקוב - שמקומו של הבחור הבריא דוקה בהגנה. הוא המשיך לשחק עם הקבוצה הראשונה וקנה לו שם - בכוחו... הקאליבר הכבד. תפקידו של מלמד,